

Obsah

Použité zkratky a zkrácené názvy	17
Předmluva	23
Kapitola 1. Vnitřní správa I – Matriky, jméno a příjmení	25
I. Úvod	26
1. Matrika, jméno a příjmení	26
2. Vývoj právní úpravy	26
II. Prameny právní úpravy	28
III. Základní pojmy a instituty	30
1. Matrika	30
2. Matriční knihy a doklady	34
3. Jméno a příjmení	38
4. Správní trestání	43
IV. Organizace veřejné správy	43
V. Závěr	46
Kapitola 2. Vnitřní správa II – Evidence obyvatel, trvalý pobyt, rodné číslo a sčítání lidu, domů a bytů	47
I. Úvod	48
1. Vývoj právní úpravy evidence obyvatel	48
II. Prameny právní úpravy	50
III. Základní pojmy a instituty	53
1. Evidence obyvatel	53
2. Trvalý pobyt	57
3. Rodné číslo	59
4. Sčítání lidu, domů a bytů	62
5. Správní trestání	67
IV. Organizace veřejné správy	68
V. Závěr	71
Kapitola 3. Vnitřní správa III – Občanské průkazy	73
I. Úvod	73
1. Vývoj právní úpravy	73
II. Prameny právní úpravy	80
1. Ústavní úprava	80
2. Zákony a prováděcí předpisy	81
III. Základní pojmy a instituty	82
1. Občanský průkaz a související pojmy	82

2. Vydávání občanských průkazů	85
3. Nakládání s občanskými průkazy	87
4. Správní trestání	90
IV. Organizace veřejné správy	91
V. Závěr	93
Kapitola 4. Vnitřní správa IV– Cestovní doklady	94
I. Úvod	94
II. Prameny právní úpravy	99
1. Ústavní úprava a mezinárodní smlouvy	99
2. Zákony a prováděcí předpisy	100
III. Základní pojmy a instituty	102
1. Cestovní doklad a související pojmy	102
2. Vydávání cestovních dokladů	105
3. Dispozice s cestovními doklady	108
4. Správní trestání	110
IV. Organizace veřejné správy	112
V. Závěr	113
Kapitola 5. Vnitřní správa V – Pobyť cizinců	115
I. Úvod	116
II. Prameny (platné) právní úpravy	118
1. Ústavní úprava	118
2. Zákony a prováděcí předpisy	119
3. Evropské aspekty	120
III. Základní pojmy a instituty	121
1. Občané Evropské unie, Islandu, Norska, Lichtenštejska a Švýcarska	122
2. Občané třetích zemí jako rodinní příslušníci občanů Evropské unie, Islandu, Norska, Lichtenštejska, Švýcarska	123
3. Občané třetích zemí	125
IV. Organizace veřejné správy	128
V. Závěr	132
Kapitola 6. Vnitřní správa VI – Mezinárodní ochrana	134
I. Úvod	135
II. Prameny (platné) právní úpravy	137
1. Ústavní úprava	137
2. Mezinárodní smlouvy	138
3. Zákony a podzákonné předpisy	138
4. Evropské aspekty	139
III. Základní pojmy a instituty	140
1. Uprchlík, azylant, pronásledování	140

---

2. Formy mezinárodní ochrany	142
3. Rozhodnutí o azylu	144
IV. Organizace veřejné správy	146
V. Závěr	147
Kapitola 7. Vnitřní správa VII – Shromažďování	150
I. Úvod	151
1. Obecně k problematice shromažďování	151
2. Vývoj právní úpravy	152
II. Prameny právní úpravy	154
1. Ústavní úprava	154
2. Zákony a prováděcí předpisy	155
3. Evropské aspekty	157
III. Základní pojmy a instituty shromažďovacího zákona	158
1. Působnost shromažďovacího zákona	158
2. Svolání shromáždění	160
3. Stanovení podmínek pro konání shromáždění	162
4. Zákaz shromáždění	163
5. Průběh shromáždění, práva a povinnosti nositelů shromažďovacího práva	167
6. Rozpuštění shromáždění	170
7. Přestupková odpovědnost	172
IV. Organizace veřejné správy	173
V. Závěr	174
Kapitola 8. Vnitřní správa VIII – Ochrana osobních údajů	176
I. Úvod	176
1. Osobní údaje a ochrana soukromí	176
2. Vývoj právní úpravy	178
II. Prameny právní úpravy	180
1. Ústavní úprava a mezinárodní smlouvy	180
2. Zákony a evropské aspekty ochrany osobních údajů	182
III. Základní pojmy a instituty	183
1. Základní pojmy	183
2. Postup při zpracování osobních údajů	184
3. Práva subjektů	184
IV. Organizace veřejné správy	185
V. Závěr	186
Kapitola 9. Správa školství – Základní školy, střední školy a vyšší odborné školy	188
I. Úvod	188

1. Správa školství.....	188
2. Vývoj právní úpravy.....	188
II. Prameny právní úpravy.....	190
1. Ústavní pořádek a mezinárodní smlouvy	190
2. Zákony a prováděcí předpisy.....	191
III. Základní pojmy a instituty.....	192
1. Zásady a cíle vzdělávání	192
2. Vzdělávací programy.....	192
3. Vzdělávací soustava České republiky	194
4. Pedagogický pracovník.....	197
5. Související instituty	198
6. Předškolní vzdělávání	201
7. Základní vzdělávání a povinná školní docházka	202
8. Vzdělávání ve středních školách.....	203
9. Vzdělávání ve vyšších odborných školách	205
IV. Organizace veřejné správy	206
1. Státní správa	206
2. Samospráva	207
V. Závěr	208
Kapitola 10. Správa školství – Vysoké školy	210
I. Úvod	210
II. Prameny právní úpravy.....	212
1. Ústavní úprava	212
2. Zákony a prováděcí předpisy.....	212
3. Evropské aspekty	213
III. Základní pojmy a instituty	215
1. Vysoká škola	215
2. Akademická obec, akademická práva a svobody.....	217
3. Studium, studijní programy, forma vysokoškolského studia.....	218
4. Vnitřní předpisy veřejné vysoké školy	220
5. Soukromá vysoká škola.....	221
6. Státní vysoká škola.....	222
7. Akreditace	223
IV. Orgány vysoké školy a organizace veřejné správy	227
1. Orgány veřejné vysoké školy	227
2. Státní správa.....	230
V. Závěr	231
Kapitola 11. Územní plánování.....	232
I. Úvod	232
1. Pojem územního plánování	232

---

2. Vývoj právní úpravy.....	234
II. Prameny právní úpravy.....	237
1. Ústavní základy a mezinárodní smlouvy	237
2. Zákony	238
3. Prováděcí právní předpisy	239
4. Evropské právo	240
III. Základní pojmy a instituty	240
1. Cíle a úkoly územního plánování.....	240
2. Územně plánovací podklady	243
3. Politika územního rozvoje	245
4. Územně plánovací dokumentace	247
5. Územní opatření.....	267
6. Územní rozhodování.....	269
8. Závazné stanovisko orgánu územního plánování	278
9. Územně plánovací informace	279
10. Předkupní právo a náhrady za změnu v území.....	279
IV. Organizace veřejné správy	280
1. Orgány územního plánování.....	281
2. Stavební úřady.....	284
V. Závěr	287
Kapitola 12. Stavební řád.....	289
I. Úvod	289
1. Vývoj právní úpravy.....	289
II. Prameny právní úpravy.....	292
1. Ústavní základy a mezinárodní smlouvy	292
2. Zákony	293
3. Prováděcí právní předpisy	294
4. Evropské právo	296
III. Základní pojmy a instituty	296
1. Stavba, stavební záměr	296
2. Povolování staveb.....	299
3. Kolaudace.....	307
4. Odstraňování staveb	310
5. Stavební dozor, správní delikty	313
6. Vybrané činnosti ve výstavbě	314
IV. Organizace veřejné správy	316
1. Stavební úřady.....	316
2. Autorizované fyzické osoby	319
3. Profesní komory	320
V. Závěr	321

Kapitola 13. Správa kultury I – Periodický tisk a neperiodické publikace	324
I. Úvod	324
II. Prameny právní úpravy	330
1. Ústavní a mezinárodněprávní základy	331
2. Zákony	331
3. Evropské aspekty	332
4. Ostatní prameny	332
III. Základní pojmy a instituty	333
1. Periodický tisk	333
2. Vydavatel a vydávání periodického tisku	334
3. Evidence periodického tisku	334
4. Oznámení v naléhavém veřejném zájmu	336
5. Povinné údaje	336
6. Povinné výtisky	337
7. Právo na odpověď a dodatečné sdělení	337
8. Ochrana zdroje a obsahu informací	340
9. Periodický tisk územního samosprávného celku	341
10. Vydávání neperiodických publikací	343
IV. Organizace veřejné správy	345
1. Ministerstvo kultury	345
2. Krajské úřady	346
V. Závěr	347
Kapitola 14. Správa kultury II – Rozhlasové a televizní vysílání	350
I. Úvod	350
II. Prameny právní úpravy	356
1. Ústavní a mezinárodněprávní základy	356
2. Zákony	357
3. Evropské aspekty	357
4. Ostatní prameny	358
III. Základní pojmy a instituty	359
1. Rozhlasové a televizní vysílání	359
2. Provozovatel rozhlasového a televizního vysílání	362
3. Provozovatelé vysílání ze zákona	364
4. Licence pro rozhlasové a televizní vysílání	366
5. Registrace převzatého rozhlasového a televizního vysílání	369
6. Digitalizované vysílání	370
7. Zajištění plurality informací	371
8. Podpora evropské tvorby a podpora evropské nezávislé a současné tvorby	373
9. Odpověď a dodatečné sdělení	374

10. Oznámení v naléhavém veřejném zájmu	374
11. Ochrana zdroje a obsahu informací	375
IV. Organizace veřejné správy	375
1. Ministerstvo kultury	375
2. Rada pro rozhlasové a televizní vysílání	376
V. Závěr	379
Kapitola 15. Správa kultury III – Památková péče	381
I. Úvod	381
1. Ochrana kulturních památek	381
2. Vývoj právní úpravy	382
II. Prameny právní úpravy	383
1. Ústavní pořádek a mezinárodní smlouvy	383
2. Zákony a prováděcí předpisy	385
3. Evropské právo	385
III. Základní pojmy a instituty	386
1. Kategorizace kulturních památek a památkově chráněných území a jejich prohlašování	386
2. Nástroje ochrany kulturních památek a památkově chráněných území	390
3. Ochrana kulturních památek jako světového kulturního dědictví	397
IV. Organizace veřejné správy	399
V. Závěr	405
Kapitola 16. Správa zdravotnictví I – Ochrana veřejného zdraví	407
I. Úvod	407
1. Vývoj právní úpravy	408
II. Prameny právní úpravy	410
1. Ústavní úprava	410
2. Zákony a prováděcí předpisy	410
3. Evropské aspekty	411
III. Základní pojmy a instituty	411
IV. Organizace veřejné správy	412
1. Ministerstvo zdravotnictví	413
2. Krajské hygienické stanice	414
3. Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra	414
4. Krajské úřady, kraje, obce	415
5. Ministerstva dopravy, pro místní rozvoj a životního prostředí	416
V. Vybraná judikatura k problematice očkování	416
VI. Závěr	421
Kapitola 17. Správa zdravotnictví II – Veřejné zdravotní pojištění	422

I. Úvod	422
II. Prameny právní úpravy	425
1. Ústavní úprava	425
2. Zákony a prováděcí předpisy	426
3. Evropské aspekty	427
III. Základní pojmy a instituty	427
1. Veřejné zdravotní pojištění a hrazená zdravotní péče	427
2. Osobní rozsah zdravotního pojištění	429
3. Vznik a zánik právního vztahu zdravotního pojištění	429
4. Plátcí pojistného	430
5. Práva a povinnosti pojištěnce	431
IV. Organizace veřejné správy	435
1. Ministerstvo zdravotnictví	436
2. Všeobecná zdravotní pojišťovna	436
V. Závěr	438
Kapitola 18. Státní policie	439
I. Úvod	439
1. Pojem policie	439
2. Stručný nástin vzniku a vývoje policejních (bezpečnostních) složek ..	443
II. Prameny právní úpravy	448
1. Ústavní úprava	448
2. Zákony a prováděcí předpisy	449
3. Evropské aspekty policejního práva	451
III. Základní pojmy a instituty	453
1. Pojem policejního práva	453
2. Státní policie a její úkoly	454
3. Služební poměr	456
4. Přestupky	458
5. Generální inspekce bezpečnostních sborů	458
IV. Postavení policistů, organizace a správa policie	460
1. Postavení policistů	460
2. Organizace a správa policie	463
V. Závěr	465
Kapitola 19. Obecní policie	469
I. Úvod	469
II. Prameny právní úpravy	472
1. Ústavní úprava	472
2. Zákony a prováděcí předpisy	473
III. Základní pojmy a instituty	473

---

1. Obecní policie a její úkoly	473
2. Pracovněprávní vztah strážníka	474
3. Veřejnoprávní smlouvy.....	476
4. Přestupky	477
IV. Postavení strážníků, organizace a správa obecní policie.....	477
1. Postavení strážníků	477
2. Organizace a správa obecní policie	480
V. Závěr	481
Kapitola 20. Hornictví	484
I. Úvod	484
1. Obecně ke správě hornictví	484
2. Vývoj právní úpravy.....	485
II. Prameny právní úpravy.....	488
1. Ústavní úprava a mezinárodní smlouvy	488
2. Zákony a prováděcí předpisy.....	490
3. Evropské aspekty	492
III. Základní pojmy a instituty.....	494
1. Horní regál a horní svoboda	494
2. Nerosty, ložisko nerostů, nerostné bohatství.....	495
3. Chráněné ložiskové území	496
4. Dobývací prostor	496
5. Hornická činnost a činnost prováděná hornickým způsobem	497
6. Vrchní dozor a přestupky na úseku hornictví.....	498
IV. Organizace veřejné správy	501
1. Ministerstvo průmyslu a obchodu	501
2. Ministerstvo životního prostředí	501
3. Orgány státní báňské správy	502
4. Krajské úřady.....	503
V. Závěr	504
Kapitola 21. Geologie.....	506
I. Úvod	506
1. Obecně k problematice správy geologie	506
2. Vývoj právní úpravy.....	507
II. Prameny právní úpravy.....	509
1. Ústavní úprava a mezinárodní smlouvy	509
2. Zákony a prováděcí předpisy.....	510
3. Evropské aspekty	511
III. Základní pojmy a instituty.....	512
1. Geologické práce	512

2. Odpovědný řešitel geologických prací	513
3. Průzkumné území pro ložiskový průzkum	514
4. Projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací	515
5. Kontrola a přestupky na úseku geologie	517
IV. Organizace veřejné správy	518
1. Ministerstvo životního prostředí	518
2. Česká geologická služba	518
3. Krajské úřady	519
V. Závěr	519
Kapitola 22. Správa obrany	521
I. Úvod	521
II. Prameny právní úpravy	526
1. Ústavní a mezinárodněprávní základy	526
2. Zákony a prováděcí předpisy	527
3. Evropské aspekty	528
III. Základní pojmy a instituty	529
1. Zajišťování bezpečnosti a obrany České republiky	529
2. Ozbrojené síly České republiky	533
3. Branná povinnost	534
4. Postavení osob vykonávajících vojenskou činnou službu	537
IV. Organizace veřejné správy	539
V. Závěr	542
Kapitola 23. Správa živností	544
I. Úvod	545
Vývoj právní úpravy	545
II. Prameny právní úpravy	548
III. Základní pojmy a instituty	549
1. Živnost a podmínky jejího provozování	549
2. Rozdělení živností	552
3. Vznik a zánik živnostenského oprávnění	555
4. Rozsah živnostenského oprávnění	559
5. Živnostenská kontrola	561
6. Správní trestání	563
IV. Organizace veřejné správy	564
V. Závěr	566
Seznam vybrané literatury	567